

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Barbora Ungrová
Téma práce:	Odpovědnost nezletilých a jejich zákonných zástupců za dluhy
Rozsah práce:	58 stran vlastního textu (podle prohlášení autorky 161.429 znaků vč. mezer, tj. 89,68 normostran)
Datum odevzdání práce (podle IS):	23. 11. 2022 (el. verze), 24. 11. 2022 (tištěná verze)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Problematika tzv. dětských dluhů vyvolala oprávněnou pozornost široké veřejnosti zejména v souvislosti s dluhy vymáhané dopravními podniky za přepravy bez platného jízdního dokladu, ale také v souvislosti s dalšími druhy dluhů (poplatek za komunální odpad, mobilní operátoři atd.). Všem těmto otázkám se autorka v práci věnuje. Zákon č. 192/2021 Sb., který noveloval řadu zákonů (mj. občanský zákoník), si kladl za cíl tuto na tuto citlivou problematiku reagovat. V mnoha ohledech však vzbudil více otázek, než dal odpovědí. Proto považuji téma práce za vysoce aktuální, zvláště pokud se autorka v rámci téžistiště práce zabývá právě touto novelizací.

Hodnocení konzultanta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost tématu na zpracování je ovlivněna dvěma základními faktory. Za prvé, problematika odpovědnosti nezletilých a jejich zákonných zástupců za tzv. „dětské“ dluhy je poměrně úzce vymezeným tématem, což do jisté míry limituje dostupnost zdrojů, které může autorka použít při zpracování práce. Za druhé, jde o téma, které stojí na pomezí dvou dílčích oblastí občanského práva, totiž práva rodinného a práva závazkového. Autorka tak musí prokázat nejen orientaci v obou těchto oblastech, ale také schopnost syntetického vnímání obou oblastí právních úprav. V obou případech jde o faktory, které zvyšují náročnost tématu na úspěšné zpracování v diplomové práci.

Hodnocení konzultanta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání souvisejících znalostí, při čemž je možno čerpat pouze z omezenějšího okruhu zdrojů, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do šesti kapitol, k čemuž je nutno přičíst úvod a závěr práce. Autorka volí osvědčený postup od obecného k dílčímu. Tak v kap. 1 nejprve vymezuje základní pojmy, v kap. 2 předestírá stručný historický exkurz. Těžiště práce pak počíná od kap. 3 (jednotlivé druhy „dětských“ dluhů), a pokračuje v kap. 4 (závažnost jevu) a v kap. 5 dopady zákona č. 192/2021 Sb. Vhodným doplněním práce je poslední kap. 6, obsahující stručný exkurz do právní úpravy Rumunska a Québecu, pokud jde o autorkou zkoumanou problematiku. Rovněž jednotlivé kapitoly se dále dělí na menší celky, při čemž i zde dodržuje autorka hlavní metodu práce, tj. postup od obecného k dílčímu, případně též od staršího k novějšímu. Systematika práce (a jí plně odpovídající formální členění) je tak pro čtenáře přehledná, umožňující dobrou orientaci v textu práce.

Hodnocení konzultanta: Jednotlivé tematické celky jsou voleny v logické posloupnosti, celková logická stavba práce je promítnuta také do dílčího členění jednotlivých kapitol. Systematika práce i její formální členění odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

V úvodu je formulován cíl práce: *„prostřednictvím deskripce a komparace současně účinné a zrušené právní úpravy podat výklad o problematice právní úpravě, která zapříčinila vznik dětských dluhů, zejména pak odpovědět na otázku, zda novela č. 192/2021 Sb. přispěla či v budoucnu může přispět ke snížení nadměrné míry zadlužení u nezletilých. K dosažení cíle je rovněž užito analýzy četné judikatury českých soudů, jejímž prostřednictvím jsou demonstrovány konkrétní problematické aspekty dětských dluhů v praxi.“* Zvolené systematické a formální členění práce je s to vést k naplnění autorkou vytyčeného cíle.

Práce vyniká především svou aktuálností, když značná část těžiště práce je zaměřena na problematiku zákona č. 192/2021 Sb., který ovšem zasáhl do různých oblastí občanského práva. V tom ohledu nelze přehlédnout, že autorka situaci s tzv. dětskými dluhy hodnotí spíše střízlivým pohledem (zejm. s. 32 a násl.), což jí následně umožňuje zákon ač. 192/2021 Sb. analyzovat nezaujatým způsobem.

Sluší se zdůraznit, že práce obsahuje také čtyři přílohy, které práci nejen vhodně doplňují, ale také ilustrují svědomitý přístup autorky při zpracování tématu.

Dalším pozitivem práce, je, že autorka nerezignovala ani na užití metody historické (byť v omezeném rozsahu) a komparační. Pokud jde o komparaci, seznamuje autorka stručně čtenáře s právní úpravou rumunskou a québeckou. Jde nepochybně o právní úpravy, s nimiž není ve srovnatelných pracích příliš často komparováno. Volba autorky je tak nepochybně zajímavá a může čtenáři přinést zajímavé informace z jiného prostředí. Kromě toho, v případě diplomních prací není třeba trvat na striktním metodologickém odůvodnění vybraných zahraničních úprav (jako v případě prací rigorózních a zejména disertačních).

Vzhledem k úzkému vymezení tématu stojí za pozornost práce autorky se zdroji, zejména s judikaturou (celkem 19 judikátů, zejména pak Ústavního soudu).

Drobnou výtku lze uvést k terminologii, kterou autorka místy používá – např. na s. 58 právní „vztahy“, současné terminologii OZ však lépe odpovídá obrat právní „poměry“. V rámci poznámky v příloze č. 4 o sobě autorka hovoří v mužském rodě, což v kontextu celé práce působí poněkud násilně. V rámci seznamu zdrojů mohla autorka oddělit zdroje cizojazyčné, s nimiž rovněž pracovala (celkem 8 zdrojů).

Celkově práci hodnotím jako zdařilou, a to ohledně logické stavby, komplexnosti a hloubky zpracování.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila , v závěru vyslovila hodnocení, které má oporu v argumentaci v rámci textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 1008 stran, představující 48 dokumentů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost 28 %. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 4 %. Nakoř je v lidských

	silách a časových možnostech vyhrazených pro posouzení práce takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou citací právních předpisů, judikatury či profilující literatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 66 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 24 %. U žádného zdroje není indikována shoda větší než 3 %. Po prostudování shod lze konstatovat, že tyto se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení, judikatury apod., které z povahy věci musí být shodné. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje (poznámkový aparát čítající 151 položek je veden <i>lege artis</i>). Seznam použitých zdrojů je přehledný, autorka pracovala s necelými 50 zdroji (včetně zahraniční) a s 19 judikáty. Vzhledem k úzkému zaměření tématu je tento počet zcela odpovídající požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům kladeným na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů na jedné straně je pravděpodobně vyšší než na průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy ani tabulky, práce obsahuje čtyři přílohy, které obsah práce vhodně doplňují. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na standardní úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Spatřuje v rámci rumunské či québecké právní úpravy autorka možnost inspirace (či lepšího řešení) pro českého zákonodárce?

2) Autorka se vyjádří k otázce, zda na základě novely OZ provedené zákonem č. 192/2021 Sb. lze (či nelze) dospět k závěru, že by poručník ručil za peněžité dluhy dítěte podle § 899a odst. 2 na místě rodičů?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Výborně.

V Praze dne 2. 12. 2022

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
vedoucí diplomové práce